

Almanach

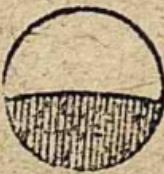
För Året
Efter Frälsarens CHRISTI Födelse

I 777.

Til STOCKHOLMS Horizont,
Eller 59 grad. 20 min. Polz högd, och $1\frac{2}{3}$ tids-
min. Meridian - tillnad Öster om Upsala
Observatorium.

Efter K. Maj:ts Nåd. Förordnande,
utgifven
af Den Weten:skaps: Academie.

Mån.
Förmörl.
D. 23 Jan.

STOCKHOLM,

Tryckt hos JOHAN GEORG LANGE.

Eemplaret säljes häftad och skurit för 3 öre S:mt.

Utdrag af Olof Pehrssons i Orlöt och Jäders Socie-
ten i Södermanland, til R. Wetenskaps Academien ingifne berättelse, om de försök han
gjort, at föda Boskaps-kreatur med Morötter
och Roswor, för hvilka försök han, af de
SAHLGRENSKA Premie-Medlen, fått en Belö-
ning af 500 Daler Kopparmynt.

Olof Pehrsson har altid födt mycket Morötter, och
år 1774 dertil användt $\frac{1}{2}$ Tunaland af sit gårde,
som är väl brukadt, har god jord, och i April Mänad
göddes med 6 Lash Swin-gödsel, som jämnt utbreddes,
hwarefter hela landet upgrasdes och d. 2 Maj besäddes
med allenast 4 lod Morotfrön, ty han har af förfaren-
het funnit, at för tjock sädning är det största hinder för
Morötters växt. Frön har han i 20 år altid kaffat sig
sjelf så tillräckeligen, at han ock funnat meddela andra,
i det han om Vårarne, så snart kålen gått ur jorden,
på tienligt fålle utjatt några om hösten förrut dertil ut-
sedde rötter, på hvilka bladen ej böra vara närmare til
rotens äffskurne, än 2 tum. Dessa löpa i frö, hvilka
mognad märkes deraf, at de då blifwa brunna, då skel-
karne böra äffskäras, intagas i husen si torkas, och frö-
na sedan mellan händerna utgunggas. Han brukar säl-
la att wattna Morot-landet (om icke torka sätter til,
när

när man nyß rensat landet, då en wattning är nödig); ty
om man dermed begynner, måste man sedan hålla fort,
så långe torkan warar.

Den 10 Octob. uptoget Rötterne, sedan man öfver
hela Somaren, til landets beredning och sädning, rens-
ning då och då, samt rötternas uptagning, ej användt
mer än 14 dagsverken, och fick $3\frac{1}{2}$ Tunnor goda Mo-
rötter, somliga så lora, at d. vägde $1\frac{1}{2}$ mark strcket.
En del deraf användes på följande sätt til Koers föda.

Etwå Kor, som mjölkade, och en, som ej långt förut
burit, fingo hwardera, i 14 dagar, hvor dag, 3 marker hō
och 2 marker halm, m. g. gon och aston, men om middagen
en kappe Morötter, som vägde 9 à 10 marker: de
största Morötter sönderstukos. De åto dem ganska be-
gärligt och maddé väl, samt gästwo $3\frac{1}{2}$ à 4 kannor god
gul mjölk om dygnet, då de mjölkades morgon och af-
ton. Men när man upphörde at g fwa dem Morötter,
mjölkades mjölken til $1\frac{1}{2}$ qvarter för hwardera Kon om
dagen. Uti mjölken saknades ock något i gulheten.

Af den på de 14 dagarna samlade mjölken, fick man
6 marker godt gult Saur, li som hade Koerne gått i
blomster-bete: åfven 4 marker gulare och fetare Öl,
än wanligt. Olof Pehrsson sluter här af, at Moröt-
ter äro för Mjölke-kor en ypperlig föda.

Han

Han hadde ock besådt $\frac{1}{2}$ Tunnland, hvarpå d. 27 Jun.
fördes och utbreddes 33 Lash Boskaps - åddsel, med 4
skedblad Ros-frön, upblandade med en fjärding torr jord,
som med et par dager nedfördes. Ros-landet renades
af 2 personer, midt i Julii månad, och 8 dagar efter
Michaelis inbårgades 13 à 14 Tunno Rosvor, större
och mindre, dock fullkomliga och goda. Med dessa Ros-
vor gjordes ock försök at föda kor, som väl åt dem,
dock ej så gärna, som Morötterna. Mjölkens fans ock ef-
ter dem något blekare, och smakade litet hårt, samit gaf
et något blekare Smör, än det man fått af Morot-
mjölkens: men til kreaturs godtande åro Rosvor ganska
goda och kraftiga, då de gifwas söndersturna.

Detta besyrker, hwad utomlands länge warit bekant
och med fördel försökt; nemlig, at Boskaren mår väl,
blir fet och gisver ymnig mjölk, då den en gång om da-
gen får litet af sönderhackade Rosvor, Morötter, Pal-
sternackor, Potater eller Kål-rötter, och borde dervore
upmuntra våra Landtmän at, mera än härtils stedt,
lägga sig på sådana Rösters säende, både til egen
och Boskapens föda.

STOCK.